

Koi Club
Sweden

Grundad 1998

Nummer 1 2005

Slottsparken i Archen, Holland vid Koiklubbens besök på Koimässan 2004

Innehållsförteckning	Sidan
Årsmötet 2005-02-19	3
Trädgårdsmässan 2005	5
Önskemål och synpunkter från medlemmar	7
Tillväxt hos Koi	8
Medlemsmatrikel	bilaga

Styrelse

Roland Olsson

Henrik Mannerstråle

Carina Bergström

Britt-Marie Wallinder

Thomas Öhnfeldt

Ulf Lundquist

Richard Mauritzon

Ordförande

Vice ordförande

Sekreterare

Kassör

Ledamot

Ledamot

Suppleant

Koi Club Sweden

Organisationsnummer

802405-4093

Adress:

Stationsvägen 26

141 404 Huddinge

PostGiro:

123 25 62-7

Hemsida:

www.koiclubsweden.se

Årsmötet den 19 februari 2005

Årsmötet, som enligt tradition avhölls på Skansen, var mycket välbesökt. Huvudattraktionen denna gång var veterinär Maarten Lammens från Belgien. Han är en av de få veterinärerna i Europa som specialiserat sig på sjukdomar hos Koi.

Hans presentation väckte också stort intresse.

Maarten avhandlade på ett lättillgängligt sätt bl.a. bakterier, parasiter, virus och vattenkvalité.

För de som vill fördjupa sig sjukdomar hos Koi har Maarten skrivit en bok som finns översatt till engelska.

Maartens e-post adress är maartenlammens@skynet.be om någon vill beställa boken eller fråga om något. Använd engelska.

Under pausen förplägades vi av Channa med pitabröd från Pita Orient Bröd i Skarpnäck och vi lät oss väl smaka.

Efter Maartens presentation hölls det formella årsmötet.

Här anges de viktigaste besluten:

Val av styrelse:

Roland Olsson,	ordförande
Henrik Mannerstråle,	vice ordförande
Carina Bergström,	sekreterare
Britt-Marie Wallinder	kassör
Ulf Lundquist	
Thomas Öhnfeldt	
Richard Mauritzon	suppleant

Val av revisorer:

Michael Larsson	sammankallande
Ove Engström	
Sören Wallinder	suppleant

Fastställande av resultat- och balansräkning

Resultatet för år 2004 visade 41 214:- i intäkter och 43 102:- i kostnader ger 1 888:- i underskott vilket bedömdes som ok då tidigare överskott finns.

Resultat och balansräkning fastställdes.

Ansvarsfrihet

Styrelsen beviljades av revisorerna föreslagen ansvarsfrihet.

Medlemsavgift för 2006

Medlemsavgiften på 150 kr har varit oförändrad sedan föreningen bildades 1998.

Med hänsyn till stigande kostnader för bl.a. tryckning och distribution av föreningens tidning beslutade årsmötet att höja medlemsavgiften med 25 kr till 175 kr.

Tack till avgående styrelseledamöter

Ordförande tackade de avgående styrelsemedlemmarna för deras insatser i föreningen.

Ett särskilt tack riktades till Channa som varit med och startat föreningen och under det senaste verksamhetsåret liksom tidigare varit mycket aktiv.

Bl. a har hon 2004 arrangerat 2 resor till Holland och 8 dammbesök.

Trädgårdsmässan 2005

Trädgårdsmässan NORDISKA TRÄDGÅRDAR hålls på Stockholmsmässan i Älvsjö under tiden 7 – 10 april.

Intresset för Koi och trädgårdsdammar var stort bland mässbesökarna förra året.

Därför kommer Koi klubben även i år att delta med en monter för att väcka intresse för Koi och för att värva nya medlemmar.

Ingvar Eriksson, Åkersberga, som tillverkade klubbens vackra monter med tillhörande dammar förra året, har lovat att göra detta även i år.

Koi Huddinge har lovat sponsra med Koi och växter till montern.

Men vi behöver hjälp med att installera montern på plats, med bemanning av montern under mässans öppethållande och med demontering av montern efter mässan.

Preliminära tider:

Koiklubben får tillträde till lokalerna för att installera montern under tiden 4 -5 april kl 07.00- 20.00 och den 6 april 07.00 – 16.00

Mässan är öppen torsdag till söndag mellan kl 10.00 och 18.00

Vi har tillträde för demontering av montern söndag den 10 april 18.00-24.00 och måndag 07.00 – 12.00.

Ni som har möjlighet att hjälpa till med montering/demontering eller bemanning av montern hör av er till Roland Olsson

Telefon 08-774 63 78

e-post roland.olsson@huddinge.mail.telia.com

Trädgårdsdammar - Hozelock Cyprio

Hozelock Cyprio har producerat dammpumpar och utrustning för trädgårdsdamm i över 20 år och är en av världens ledande tillverkare. Under 1999/2000 lanseras den nya generationen pumpar specialiserade för att klara dagens hårda krav på effektivitet, användarvänlighet och pålitlighet.

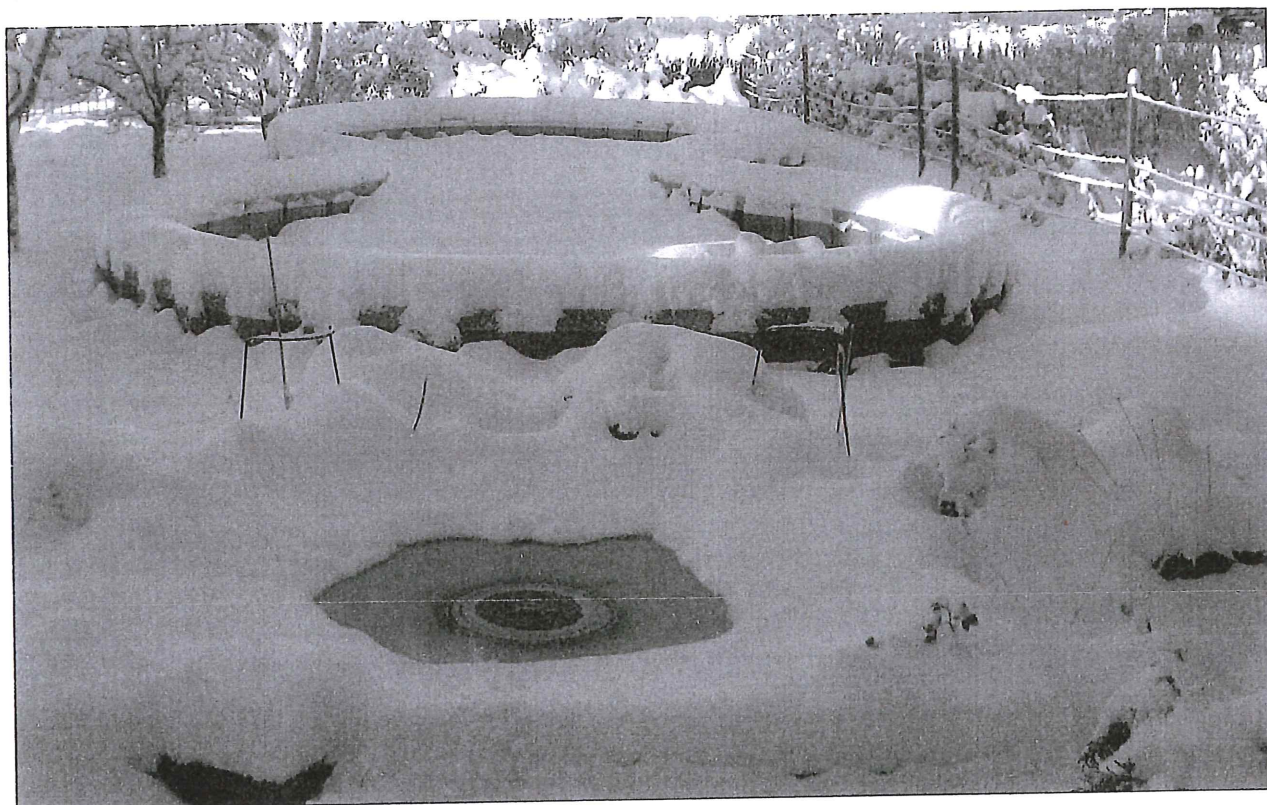
Med Hozelock Cyprios unika Klarvattengaranti garanterar vi klart vatten eller pengarna tillbaka. Vi har heltidsanställd personal på vår "help-line" både i Sverige och i England som hjälper till med tips och idéer och svarar på frågor. Kontakta oss gärna för mer information.

HOZELOCK

Box 1119

436 23 ASKIM

Tel.031 – 28 97 20 Fax. 031 – 68 33 22

Önskemål och synpunkter från medlemmarna

Snart är det vår och fiskarna börjar vakna till liv i dammarna, även om det är svårt att tro när jag tittar ut över den frusna dammen i trädgården. Vi i styrelsen har ambitionen att Koi klubben ska fortsätta att vara aktiv med många olika aktiviteter för medlemmarna.

För att det ska stämma med era förväntningar vill vi därför få in synpunkter från er på vad ni vill föreningen ska göra.

Vi är också mycket tacksamma för att få förslag på ämnen att ta upp i tidningen eller hela artiklar. Foton på era dammar och berättelser om er och era Koi. Ja, egentligen vad som helst som ni tror kan vara av intresse för övriga läsare.

Hör av er till Roland Olsson tel: 08-774 63 78 eller via e-post roland.olsson.stuvsta@telia.com

TILLVÄXT HOS KOI

Hur man ska få sina Koi så stora som möjligt så snabbt som möjligt är ett ämne, som det finns många åsikter om. Vägen till målet kan variera, men några naturlagar och grundläggande riktlinjer finns det att rätta sig efter.

Tillväxten bestäms bl a av

- gener (anlag)
- vattenkvalitet
- vattentemperatur
- tillgång och kvalitet på foder
- sällskapet i dammen.

Gener

Somliga fiskar har helt enkelt medfödda anlag att bli större. Tyvärr är ofta dessa koi inte de vackraste, helt enkelt därför att de ligger "ett steg närmare naturen" än sina mera förädlade kolleger. Denna skillnad kan visa sig även inom en kull helsyskon och det är en anledning till att det är svårt att odla koi och att bra koi är dyra.

Vattenkvalitet

Det säger sig nästan självt, att en Koi har bättre möjligheter att växa under idealiska förhållanden än om den "har toaletten som sovrum". Vill man ha en god tillväxt, är det alltså nödvändigt att ha så pass stora och effektiva filter med tillräcklig genomströmning, att ammoniak- och nitritvärdena ligger på 0.

Det är det enda acceptabla värdet och bör därför kontrolleras regelbundet (c:a en gång per vecka för ett moget filter, om inget ovanligt inträffar).

Ett moget, fungerande filter bidrager till att höja nitrathalten i vattnet, vilket bör föranleda 10 - 15 % vattenbyte per vecka.

Vattna trädgården med dammvattnet och både dina fiskar och växter kommer att älska dig.

Syrehalten i vattnet är viktig och eftersom många processer i vattnet slås med fiskarna om tillgången, bör man se till att alltid ha ett överskott.

Det gör man bl a genom att se till att inte löv, döda alger, koispillning och annat ligger och ruttnar på botten.

Filtrets mekaniska rening hålls ren, så att den inte slammar igen (- var rädd om bakteriekulturen i den biologiska delen!). Algbloomning skall undvikas, eftersom algerna, liksom alla växter med klorofyll, under natten stänger fotosyntesen och övergår till cellandning, vilket innebär att de också förbrukar syre.

Lämpligast är att förse dammen med en rejäl luftpump, som orkar försörja ett par luftstenar både i dammen och i filtrets biologiska del. På sommaren gör luftpumpen nytta, eftersom syrebehovet då är störst, och på vintern är den det billigaste och mest effektiva sättet att hålla isfritt.

pH-värdet är inte så petigt. Koi klarar ett ganska brett spann mellan 6,5 och drygt 8. Det väsentliga är att värdet är stabilt. Snabba förändringar (framför allt sänkningar) mår de inte bra av. Kontrollera värdet vid olika tidpunkter, eftersom en viss svängning under dygnet är normal. Det brukar vara högst på kvällen och lägst på morgonen. Denna svängning får dock inte vara mera än $\pm 0,5$

Vattentemperatur

Då Koi i princip är växelvarma djur följer deras metabolism temperaturförändringarna. Som mest aktiva är de vid 27 - 28 grader C och när temperaturen faller under 12 grader, "stänger de av systemet". Alltså behöver de mera mat, när det är varmare och de har då också nytta av foder med högre proteininnehåll. Under 10 grader bör de däremot inte få någon mat alls, eftersom den i värsta fall kan bli kvar i tarmkanalen och ruttna med förgiftning som följd.

Tillgång och kvalitet på foder

Eftersom en koi inte har någon magsäck, är en frisk koi i tempererat vatten konstant hungrig. Det är bra i en naturlig miljö, där den ägnar hela dagen åt att småknäppa och får ett kontinuerligt flöde genom tarmkanalen. Om vi däremot vid högre temperaturer vill att den skall äta mycket och därför kastar till den ett halvt kilo på en gång, kommer det mesta fodret att passera osmält och endast förorena vattnet.

Det ideala är alltså lite foder, men flera gånger. Unga, japanska koi med sikte på kommande utställningar utfodras sommartid 6 - 8 gånger per dag.

Mängden foder per utfodring styrs huvudsakligen av hur mycket fiskarna kan stoppa i sig på en gång. Längre tid än några minuter skall inte fodret ligga kvar, utan att bli uppätet.

Fullständigt ovetenskapligt generaliserande kan man också säga, att denna mängd säger en del om kvaliteten på fodret samt kostnaden. Ett billigt foder har ofta låg proteinhalt och är ofta så lätt, att det blåser iväg över dammen.

Fiskarna står som regel kvar och tigger, även om de satt i sig halva burken.

Ett kvalitetsfoder, däremot, har högre proteinhalt och känns oftast tyngre. Den stora skillnaden ser man emellertid på fiskarnas beteende. De kastar sig över fodret men sjunker strax ner några decimeter under ytan för att låta maten sjunka undan. På så sätt maximeras proteinintaget, medan fodermängden minimeras. Resultatet blir ökad tillväxt och renare vatten samt att kostnadsökningen för det dyrare fodret balanseras av minskad åtgång.

"OK, då håller vi 28 grader året runt och håller i dem högproteinfoder tills de ser ut som valar?"

Nja, det är en bra metod för yngel och det går bra med unga koi.

Större fiskar däremot, behöver en kall period, för att känna igen sig i årstidsväxlingarna. Då mår de bäst.

Observera att jag med kall period menar en 12 - 15 grader. Lägre temperaturer är inget plus (!).

Man bör också notera att färgerna inte är som bäst under en kraftig tillväxtperiod. Det beror på att olika pigment har olika elasticitet.

Sumi (svart) och hi (rött) kan t ex gärna tänjas och se blaskiga ut i slutet av sommaren, medan uppbromsningen i tillväxt i det kallare höstvattnet får färgerna att djupna igen.

Bland det viktigaste på innehållsförteckningen är alltså proteininnehållet.

Märk väl att det måste vara proteinsorter, som koi kan tillgodogöra sig.

Animaliskt protein från däggdjur kan de t ex knappast hantera.

Det åker rakt igenom och förorenar (återigen) bara vattnet.

Detta borde klargöra, varför hundmat och liknande, som en del koi faktiskt lär utfodras med av sparsamhetsskäl, är fullständigt olämpligt.

Förutom att proteinbehovet växlar med temperaturen, kan det också variera mellan olika individer. De koi som har det högsta proteinbehovet är yngel, som utan tvekan kan dra nytta av 60 % protein i fodret.

Ettåringar och honor som nyss lekt kan smälta 45 - 50 %. Detta gäller vid 20 grader och över. Vuxna koi, som man vill öka storleken på kan utfodras med 40 - 45 % från 15 grader. Dessa angivelser kan betraktas som riktlinjer och gäller för många fodermärken. Ingen hänsyn har tagits till silkesmaskar, räkor och andra specialdieter för utställningskoi utomlands. Då en koi fördelar sitt användande av näring i ordningen fortplantning (rom- eller mjölkeproduktion), tillväxt, färgsättning, finner man den högsta tillväxttakten hos yngel och icke köns mogna koi, som ännu inte börjat prioritera släktets fortlevnad.

Vill man ha stora koi, är detta alltså den viktigaste perioden och dålig tillväxt under denna tid kommer aldrig att kunna kompenseras senare. Förutom ovannämnda önskemål om temperatur och proteininnehåll för dessa koi, bör man även tänka på att undvika foder med extra, färgstimulerande tillsatser såsom betakaroten, mm, eftersom dessa får fisken att prioritera färgsättning på bekostnad av tillväxt. Har en koi de medfödda förutsättningarna för färg, så utvecklas de senare i alla fall. Hos de flesta varieteter tar det några år för färger och mönster att bli på topp. Detta förutsatt att man inte "lyckas" fördärva färgen med dålig vattenkvalitet, stress, sjukdom eller liknande.

För att fodret skall vara så hälsosamt och effektivt som möjligt, måste det naturligtvis vara friskt. Kontrollera datumstämplingen och förvara det på Korrekt sätt. Svalt, torrt och mörkt i tillsluten förpackning är det bästa. Kyl och frys är inte så lämpligt för fett och vitaminer. Vitaminerna kan även lätt oxideras långt före bäst före-datum. Stäng därför alltid burken ordentligt eller krama ut överflödigt luft ur påsen. Om man köper större förpackningar, bör man packa om fodret i mindre, väl förslutna påsar och endast ha en lagom mängd framme.

Sällskapet i dammen

Naturens ordning i dammen är alltid att den som är störst skall bli större. Somliga fiskar har födgeni och håller sig alltid väl framme, gärna på andras bekostnad. Andra är mera försiktiga och undviker kanske att slåss vid ytan, för att hellre gå på botten och plocka smulor, vilket ju egentligen är karpens naturliga sätt att söka föda.

Vill man öka bottenätarnas chanser, kan man blanda flytande och sjunkande foder. Har man koi av olika storlekar i dammen, bör man även tänka på att inte ge större pellets än vad de minsta fiskarna kan klara av direkt.

Blanda gärna pellets av olika storlekar och sprid dem över en större yta, så att de mindre får lättare att komma till och se upp med stora honor med ledaregenskaper, som ibland kan hunsa de små vid matbordet.

Ibland kan en mindre koi, som stannat i växten, ganska snabbt bli större om den flyttas till en annan damm.

Detta har länge varit ett känt faktum, men inte förrän på senare år har man funnit orsaken. Större koi kan släppa ifrån sig feromoner, som faktiskt hämmar tillväxten hos de mindre. En koi som stannat i växten pga detta kan vid förflyttning till nytt, mindre sällskap åter börja växa. Liknande effekt kan även uppnås, om man flyttar alla sina koi till en större damm, där dessa ämnen blir mera utspädda.

Sammanfattningsvis

kan vi konstatera att tillväxten är ett komplicerat kapitel, där många faktorer spelar in. Många av dessa har allmän betydelse för fiskarnas välbefinnande, men det är ju också detta som utgör förutsättningen för tillväxt.

Vill man uppnå en högre grad av tillväxt hos sina koi, bör man titta på ovanstående faktorer samt analysera sin egen damm.

- Finns det något i min dammkonstruktion, filtrering, skötsel eller foderval, som lämnar övrigt att önska?
- Kan detta åtgärdas och vad kostar det?

- Kan jag ha åtminstone unga fiskar inomhus under vintern?
- Vill jag få en ökad tillväxt, med tillhörande ökade krav på utrymme och filtrering, eller är jag nöjd med den nuvarande situationen?
- Kan jag acceptera, att färgerna inte är så bra under kraftiga tillväxtperioder, t ex slutet av sommaren?

Vi har i det ovanstående undvikit att ta upp specifika varumärken, eftersom det finns flera bra att välja bland. De flesta har dessutom olika typer av foder för olika temperaturer, fiskar eller syften.

Ett generellt råd är bara att hålla sig ifrån de billiga, lätta fodren med proteinhalter runt 30 % samt hundmat och liknande.

Vi har länge med gott resultat använt Hikari, som ju är ett av världens ledande koifoder med en mängd olika typer för olika behov och syften, från riktigt exklusiva till Hikari Staple (600 kr för 5 kg) eller Hikari Friend, som är ett billigt basfoder för vuxna fiskar utan extrema krav på tillväxt (700 kr för 10 kg).

I år har vi övergått till Dai Suki Gold från Dai Suki Goi, ett tillväxtfoder med 45 % protein, som verkar ge en rejäl "mättnadskänsla" och därför en låg åtgång.

Det här fodret innehåller ganska mycket olja och är lättsmält, varför det trots proteinhalten rekommenderas ner till 10 grader C.

Vi är väldigt nöjda med Dai Suki Gold. Många koi har lagt på sig rejält det senaste halvåret och vattenkvaliteterna har hållit sig på topp.

Det är dessutom billigare (320 kr för 2 kg) än t ex Hikari av motsvarande kvalitet.

Vi hoppas att ovanstående utläggning kan ge lite stimulans åt egna funderingar och beslut i ämnet. Det är alltid svårt att lämna tvärsäkra råd i en bransch, där varje damm är ett unikt system konstgjord natur.

Naturlagar och riktlinjer finns, men baserat på dem måste man till syvende och sist själv hitta den lösning, som fungerar i ens eget system samt passar ens egna idéer och ekonomiska ramar.

Som de säger i Arkiv X: "The Truth is out there."

Författare: Tsunami Koi

Huddinge Koi

Behöver du **RÅD** eller **HJÄLP** för att bygga din damm?

Vi kan erbjuda dig allt du behöver för att få dammen du har drömt om.

Pump, duk, syrepump, Japanska filter-mattor med mera.

Koifoder 75,- kilo (säljes i 2 kilo förpackning)

För vinterförvaring har vi bubbelplast 10,-mtr (1m bred)

Rulle 50 kvm 450 kr.

Vi säljer dammvärmare från 1500 kr

Svenskodlade Koi och även (endast på beställning)

Israeliska Koi testade och godkända av SVA och

Jordbruksverket.

Ring **oss**, eller kom bara förbi för att titta.

Du får gratis kostnadsförslag av Lasse.

Har du Koi problemen är du också välkomna att kontakta oss.

Fråga Channa eller Lasse.

Vi finns i Huddinge på: **Alunvägen 5**

Tel. 08-711 33 82 GSM:070-495 45 17

e-mail: **koi.huddinge@mailbox.tele2.se**

Box 27807

115 93 Stockholm